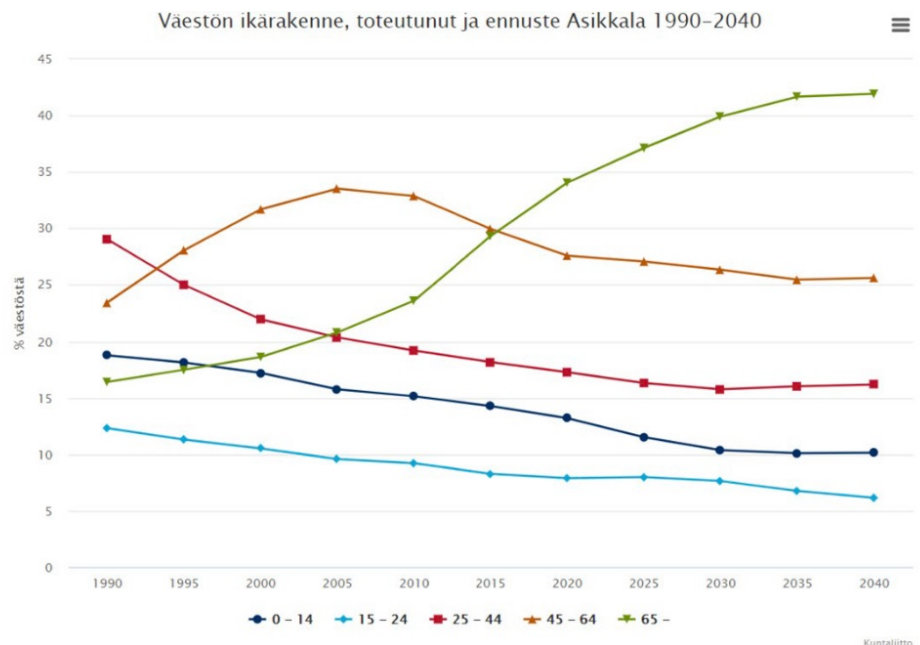

Asikkalan ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma

HYVOLTK 07.09.2022 § 141

Asikkalan kunnan väestön ikärakenne tulee vahvasti muuttumaan tulevina vuosina (Kuvio 1). Asikkalan kunnalle on myönnetty ympäristöministeriön ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman hanke-avustusta. Hankkeen lähtökohtana on laatia Asikkalan ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma vuoteen 2040.

KUVIO 1. Asikkalan väestöennuste vuoteen 2040 (Kuntaliitto)

Asikkalan ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelmahankkeessa etsitään keinoja, joilla voidaan tukea ikääntyneiden itsenäistä asumista mahdollisimman pitkään. Hankkeessa selvitetään mm. yli 60-vuotiaiden kuntalaisten asumisen nykytila (asumismuoto, asunnon ikä, kunto ja esteettömyys), mahdolliset tarpeet asumismuodon muuttamiseen, kehittämistarpeet, tiivistetään yhteistyötä sekä kunnan että eri toimijoiden kanssa ja osallistetaan kuntalaiset mukaan toimenpideohjelman tekoon.

Lisäksi tuotetaan kuntalaisille tietoa asumisen esteettömyydestä sekä erilaisista rahoitusratkaisuista asuntojen esteettömyyden mahdollistamiseksi. Hankkeen tavoitteena on myös nostaa kuntalaisten tietoisuutta oman asumisvalinnan tärkeydestä hyvissä ajoin ennen kuin asumisvalinta tulee äkisti eteen.

Hankkeen tavoitteena on laatia Asikkalalle ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma vuoteen 2040, toimenpideohjelma sisältää asuin ympäristön ja asuntokannan nykytilan kartoituksen ja remonttitarpeiden selvityksen. Tavoitteena on myös lisätä asukkaiden tietoutta eri tuista ja mahdollisuuksista asuin ympäristön korjaamisessa ja uudistamisessa sekä lisätä yhteisöllisyyttä tukevien kohtamaispaikkojen rakentamista eri puolille kuntaa.

Toimenpideohjelma on kokonaisvaltainen toimintaohje ikääntyneiden asumismuotojen ja -mahdollisuuksien kehittämiseksi. Hankkeen konkreettisiksi tavoitteiksi on asetettu:

- Kartoitetaan Asikkala ikääntyneiden nykyinen asumistilanne
- Kartoittaa ikääntyneille sopivien asumismuotojen tämänhetkinen tarjonta ja korjaustarpeet
- Vahvistaa tietoutta eri tukimuodoista ja rahoitusratkaisuista korjausten suhteen
- Laatia Asikkalan ikääntyneiden asumisen toimintaohjelma vuoteen 2040 saakka - Tarvittavat kunnostuskohteet - Uudisrakentamisen tarve - Ohjelma sisältää myös lyhyen aikavälin tavoitteita sekä keskipitkän aikavälin tavoitteita.
- Kartoittaa yhteisöllisyyttä lisäävien kohtaamispaikkojen määrä ja käyttömahdollisuudet sekä lisätarpeet
- Edistää asuinympäristön ikäystävällisyyttä sekä yhteisöllisyyttä
- Lisätä kuntalaisten tietoutta asumisvalinnan tärkeydestä varhaisessa vaiheessa

Tarjouskilpailun perusteella yhteistyökumppaniksi valittiin FCG Finnish Consulting Group Oy.

Selvityksen toteutus

Selvityksessä tehtiin tilastollinen tilannekuva-analyysi, jonka pohjalta tarkasteltiin Asikkalan kunnan ikääntyneiden asumistilannetta suhteessa verrokkikuntiin. Tässä toimenpideohjelmassa on hyödynnetty tilannekuva-analyysin tietoja soveltuvin osin.

Osana toimenpideohjelman laadintaa Asikkalan ikääntyneille (yli 60-vuotiaille) toteutettiin kysely 17.12.2021 – 25.1.2022 välisenä aikana. Kysely toteutettiin sähköisesti ja kyselyyn oli mahdollista vastata myös paperilomakkeella. Kyselyyn saatiin yhteensä 418 vastausta. Asikkalassa ikääntyneitä kotitalouksia on noin 2 200–2 300, jolloin kyselyn vastausprosentti on noin 19 %. Keskimäärin viidennes ikääntyneistä kotitalouksista vastasi kyselyyn ja otosta voidaan pitää kattavana.

Selvityksessä toteutettiin myös 6 sidosryhmähaastattelua (haastateltiin 3 kiinteistöväylittäjää, kunnan vuokra-asunnoista vastaavat ja vanhus- ja vammaisneuvostojen pj. sekä senioriohjaaja). Haastatteluissa kartoitettiin ikääntyneiden asumistarpeita, asuntotarjontaa sekä mm. tarpeita uudisrakentamiselle. Lisäksi hankkeessa toteutettiin työpaja kunnanhallituksen kokouksen yhteydessä, jossa pohdittiin kunnan toimenpiteitä ikääntyneiden asumisen kehittämisessä. Tämän lisäksi viranhaltijat toteuttivat oman työpajan, jossa pohdittiin kunnassa tehtäviä tarvittavia toimenpiteitä.

Liite 1. Tilastollinen tilannekuva-analyysi ja kuntalaiskyselyn tulokset

Valmistelutyön pohjalta on nostettu esiin seuraavat kehittämistarpeet ja toimenpiteet:

1. Kotona asumisen tukeminen ja asuntokannan kehittäminen
2. Nykyisen asuntokannan edistäminen (kunnan oma + omistusasuminen)

3. Neuvonta ja ohjaus ikääntyneiden asumisessa
4. Asuinympäristön suunnittelu ja kehittäminen ja ikääntyneiden osallistaminen
5. Korjaus- ja uudisrakentaminen

Jotta toimenpideohjelman tavoitteet saadaan jalkautettua ja vietyä eteenpäin vaatii ohjelma vastuutahojen nimeämisen. Seuraavassa taulukossa on esitetty toimenpiteet vastuutahot ja toimenpiteen ajankohta:

Toimenpide	Vastuutaho
Kotona asumisen tukeminen ja asuntokannan kehittäminen	Kunnan päätöksenteko, kaavoitus, tekniset palvelut, elinvoimapalvelut, hyvinvointialue; ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus toimiala, Asikkalatalot
Nykyisen asuntokannan edistäminen (kunnan oma + omistusasuminen)	Kunnan päätöksenteko ja ohjaus, Asikkalatalot, taloyhtiöt
Neuvonta ja ohjaus ikääntyneiden asumisessa	Hyvinvointipalvelut, hyvinvointialue; ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus toimiala, taloyhtiöt
Asuinympäristön suunnittelu ja kehittäminen ja ikääntyneiden osallistaminen	Kaavoitus, tekniset palvelut, elinvoimapalvelut, hyvinvointipalvelut, vanhus- ja vammaisneuvosto,
Korjaus- ja uudisrakentaminen	Kunnan päätöksenteko, kaavoitus, tekniset palvelut, elinvoimapalvelut, rakennusyhtiöt, taloyhtiöt

Liite 2. Asikkalan ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma.

Valmistelija	Hyvinvointijohtaja Matti Kettunen, matti.kettunen@asikkala.fi puh. 044 7780247
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Kettunen Matti
Päätösehdotus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hyvinvointilautakunta tutustuu Asikkalan ikääntyneiden asumisen ohjelmaluonnokseen. 2. Hyväksyy Asikkalan ikääntyneiden asumisen ohjelmaluonnoksen. 3. Toimittaa sen hyväksyttäväksi kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Valmistelija	Hyvinvointijohtaja Matti Kettunen puh. 044 778 0247, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja Ikola-Norrbacka Rinna
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää merkitä tiedoksi Asikkalan ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman ja esittää valtuustolle, että se hyväksyy kyseisen toimenpideohjelman.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.